

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Екатерина Бъчварова

член на научно жури в **конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“** по професионално направление 4.1. Физически науки (Метеорология) в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление

Настоящата рецензия е изготвена на основание на Заповед на Директора на НИМХ-БАН № 182 от 13-8-2014 г. и решение на заседанието на научното жури от 21-09-2014 г. по конкурс обявен в „Държавен вестник“ бр. 56 от 08.07.2014 г. Рецензирана е съобразена с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН и Правилника на НИМХ-БАН по ЗРАСРБ.

I. Най-общи сведения за кандидата

Във връзка с конкурс за „Доцент“ в НИМХ, обявен в „Държавен вестник“ бр. 56 от 08.07.2014 г. са постъпили документи от само един кандидат – гл. ас. д-р Любов Трифонова.

Гл. ас. д-р Любов Трифонова е родена през 1957 година, завършила е специалност метеорология в Ленинградския Хидрометеорологичен институт (ЛГМИ) през 1979 г и пак там защитава дисертационен труд на тема „Сланите в България и икономическата полезност от използването на тяхната прогноза“ през 1989 г. Работи в системата на НИМХ от 1982 година като научен сътрудник и като ръководител на оперативно звено „Централна метеорологична станция“ в периода 2003 – 2010 година.

Подадените от кандидата документи съответстват на изискванията на чл. 53 от Правилника на НИМХ-БАН за прилагане на ЗРАСРБ.

II. Научно-изследователската дейност

Основно научно направление в работата на д-р Трифонова е Оценката на икономическата ефективност на метеорологичната информация, което е продължение и на тематиката от дисертационния труд. Пет от публикациите и два от проектите с бюджетно финансиране са в тази тема и по-конкретно: Разработване на модел за икономическа оценка при използването на прогноза за слани в селското стопанство (за овошарството в района на

Тракийската низина) и Оценка на икономическия ефект при използване на метеорологична информация в Топлофикацията на София.

Друга тема, разработена в 8 публикации и 3 проекта е Климатологичната типизация на синоптични обстановки при екстремни явления. По-конкретно, изследванията са посветени на типизация на синоптични ситуации предизвикващи екстремни явления: силно вълнение по Българското Черноморие; суховеи; суши; горещи периоди; продължителни валежи.

Работа в осемнадесет публикации и четири проекта е свързана с мониторинга и приложението на информацията за притока слънчева радиация в технологиите за производство на топла вода в 174 големи слънчеви инсталации в България. Във връзка с това е обработен огромен обем данни от книжни носители за периода 1980 – 1990 година. Работата в тази тематика е обширна и поради активното участие на д-р Трифонова в проект “DEMO SOLAR EAST-WEST” Installation and Demonstration of EC Solar Technology for Hot Water Production under Real Use in Central and Eastern Countries (1998-2002). ICOP-DEMO-4051/98. с ръководител G. Schwerzler от Австрия.

По-късно, тази тематика е развита чрез изследване на комплекса „слънчева радиация – вятър“ като източник на екологично чиста енергия. В тази тематика са разработени карти на географското разпределение на възобновяемите източници на енергия (слънчева радиация и вятър) на територията на България; оценени са totalните, достъпните и резервните ресурси на възобновяемите източници на енергия (слънчева радиация, вятър) на територията на България и е направен преглед на перспективните технологии за използване на възобновяеми източници на енергия и техните приоритети в настояще и бъдеще време в България. Резултатите от тези изследвания са представени в 13 публикации и 3 проекта.

Тематика, свързана с оперативната работа на гл ас д-р Трифонова е съставянето на ръководства за методиките за извършване на метеорологичните наблюдения, особено на облачността, изпарението от водна повърхност и кодирането на информацията. Д-р Трифонова е съавтор в ръководствата за извършване на метеорологични наблюдения в НИМХ-БАН и това е определено статус на внедряване.

Именно изброените пет области на изследване са посочени от д-р Трифонова в претенциите ѝ за приноси и аз съм съгласна с тях. Считам, че докато работата ѝ в областта на изследване на слънчева радиация и вятъра, а както и комплекса от тях като енергиен ресурс на България е свързана с проекти спечелени заедно с доц д-р Петър Иванов, който е съавтор на много от публикациите, то приносите ѝ в областта на икономическа оценка на ползата от метеорологични информационни продукти и в областта на климатологична типизация на

синоптичните условия за проява на екстремни метеорологични явления и морско вълнение почиват на нейни активност и идеи в сътрудничество с други колеги.

**ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА
ЗА ОБЕМА И ВИДА НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ
на гл ас д-р Любов Трифонова**

№	Вид на научната продукция	За участие в конкурса за доцент/професор			
		Броя	У нас	В чужбина	Самостоятелни
1.	Монографии	2	2		
2.	Студии				
3.	Научни статии	17*	13	4	4
4.	Научни доклади	18	10	8	3
5.	Ръководство на завършили успешно проекти с външно за БАН финансиране	1	1		
6.	Внедрявания в практиката	1	1		
7.	Учебна дейност за студенти, специалисти с висше образование и докторанти	2	2		
8.	Методически и технически ръководства	3	3		
9.	Научно популярна литература	1*	1		
10	Отчети по договори	2	2		
	Общо:	47	35	12	7

* Мисля, че публикация 2.3 в списание „ВИК“ не е научна статия

В тази таблица обобщавам посочените от гл ас д-р Любов Трифонова публикации, без докладите на конференции само с резюме (4 броя) и други доклади (9 броя). В посочената класификация не съм съгласна с определянето на публикация 2.3 като научна, тъй като целта на списание „Вик“ и на статията 2.3 е популяризиране на научните резултати. За това има отделна, по друг начин важна, категория публикации – научно популярни.

Петнадесет от работите на гл ас д-р Любов Трифонова са цитирани общо 31 пъти както от български, така и от чужди автори. Това говори за интерес на научната общност и за значимост на публикуваните резултати.

Гл ас д-р Любов Трифонова е участвала в 5 проекта с външни за НИМХ организации, била е Главен изпълнител на 8 проекта и ръководител на един проект. Осем от външните проекти са включени и в научния план на НИМХ. Това говори, че д-р Трифонова умеет да прилага на научните изследвания в практиката и да контактува с хора и организации извън научната общност.

Работата на гл. ас д-р Любов Трифонова като ръководител на Централната метеорологична обсерватория и подготовката на ръководства за извършване на различни метеорологични наблюдения е определен пример за използване на резултатите научно-изследователската ѝ дейност в научно-приложната и оперативната дейност на НИМХ-БАН. Д-р Трифонова документира едни такъв принос - внедряване.

Голяма част от публикациите (около 15 %) са самостоятелни, но и в тези писани в колектив, приносът на д-р Трифонова е ясно проследим.

III. Мнения, препоръки и бележки

Вече отбелязах мнението си относно някои неточности в класифицирането на публикациите в документите, но това са единични случаи и не са от съществено значение за общата оценка. Тук мога да кажа, че високо оценявам дълбоките си познания и опит като синоптик и като климатолог на гл. ас д-р Любов Трифонова и нейната работа в полза на НИМХ в продължение на над 30 години.

Заключение

Считам, че няма нарушения в процедурата на конкурса до този момент. Спазени са изискванията на ЗРАСРБ, Правилника на БАН и Правилника на НИМХ-БАН към ЗРАСРБ.

Достигнатите от гл. ас д-р Любов Трифонова научни резултати са значими и с голямо практическо значение. Количествените измерения на научната и оперативна дейност на д-р Трифонова са в съответствие с изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в НИМХ. Макар, че в момента д-р Трифонова не изпълнява ръководни функции, то признаването на заслугите ѝ и назначаването за доцент ще увеличат потенциала на секцията и департамента (в които работи) за ръководство на докторантски програми и обучението на млади учени в НИМХ. Заключението ми по материалите представени за конкурса е, че д-р Трифонова отговаря за условията за академичната длъжност „Доцент“, аз имам положително отношение и подкрепям нейната кандидатура. Убедено препоръчвам на Научния съвет на НИМХ-БАН да гласува „за“ д-р Трифонова в този конкурс.

Дата: 13 октомври 2014

РЕЦЕНЗЕНТ:

/проф д-р Екатерина Бъчварова/